

PRZENAŚLADOWANIE (51) *sb n*

przenaśladowanie (50), **przenaszladowanie** (1) *KochPs*.

Pierwsze e, o oraz wszystkie a jasne (w tym w pierwszym a 1 r., w drugim 2 r., w trzecim 3 r. błędne znakowanie); -é (3) MurzNT, KochPs, też Calep, -e (1) MurzHist.

sg N przenaśladowanie (11); -é (2), -(e) (9). ◇ G przenaśladowaniã (10); -ã (9), -(a) (1). ◇ A przenaśladowanie (13); -é (1), -e (1), -(e) (11). ◇ I przenaśladowaniem (3). ◇ L przenaśladowaniu (12). ◇ pl N przenaśladowaniã (1). ◇ L przenaśladowani(a)ch (1).

Składnia przydawki dopełniającej równoznacznej z dopełnieniem sprawcy: przenaśladowanie od kogo (3).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

1. *Ściganie, gonienie (1) : Persecutio, Przenaśladowanie/ Pogonia Mącz 386a.*

2. *Planowe i ustawiczne wyrządzanie komuś zła, gnębienie, dręczenie, prześladowanie; tribulatio PolAnt; persecutio Calep (48) : [kapłan radził św. Dymnie, która uciekła przed groźbami ojca] aby [...] wpułtym iákim mieyfcu fłużyłá Pánu Bogu/ który jey do tego takim przenaśladowánim przyczyny dawa. SkarŻyw 487; Calep 790a.*

przenaśladowanie czyje [= przez kogo] (2): TarDuch B5v; Ono Daud gdy był dla przenaśladowania Saulowego vciekł do Get/ [...] BiałKaz B.

Zwrot: »przenaśladowanie cierpieć« [w tym: od kogo (1)] [szyk zmienny] (2): TarDuch B8 cf »przenaśladowanie i nienawiść«; KochPs 108 cf »niewczas, przenaśladowanie«.

Szeregi: »przenaśladowanie i nienawiść« (1): Iezu ktorys wiele przenaśladowania y nienawifci odnichże cierpiał. f(miłuj) fie n(ad nami). TarDuch B8.

»niewczas, przenaśladowanie« (1): Ciérpiałem niewczas/ przenaśladowanié/ Podéymowałem cały dzień karánié. KochPs 108.

a. Na tle religijnym (42) : SkarJedn 303; który [Abdiasz] będąc fprawcą domu Achábá Krolá/ czáfu przenaśladowania/ gdy Iezábel zábijálá Proroki Boże/ [...] fto káplánow y sług Bożych żywił potáiemnie SkarŻyw 103, 299 marg, 392, 398, 532, 536, 537, 560; [kiedy P. Bog álbo od Pogánów/ álbo od Kácerzow przenaśladowánié ná Kościół fwoy dopułzcza WuJPosN 1584 I 261].

przenaśladowanie czyje [= kto jest prześladowany; w tym: G sb (3), ai poss (3), pron poss (1)] (7): Tęć vphność Apoftołowie wízyfci mieli/ kiedy w przenaśladowániu fwym więcey fłucháli Páná Chryftuía/ ániż ludzi BiałKaz G2v; Czym rozne było przenaśladowánié Páwłá S. od innych Phárużow. SkarŻyw 80 marg. Cf »przenaśladowanie chrześcijańskie«, »przenaśladowanie kościelne«.

przenaśladowanie czyje [= kto prześladowuje; w tym: G sb (3), ai poss (2)] (5): SkarJedn 390; Proroctwo S. Antoniego o przenaśladowániu Arryánfkim. SkarŻyw 58 marg; który [Maksym św.] w ofátнім przenaśladowániu Cefárzow Pogánfkich [...] oko iedno dla Chryftuía wylupione/ y goleń iednę poderznioną ná krzyż miał. SkarŻyw 277, 178, 392.

Z liczebnikiem porządkowym (4): gdy mátká twoiá (ftolicá Rzymfka) w dzieśiáty m od Neroná przenaśladowániu/ okrutniki tyránny rozlewánim krwi fwoiey zwyciężyłá SkarJedn 388; Ná wtorym przenaśladowániu/ miefzczánié fásiedzi iego/ przyśięgáć chćieli/ íż miedzy nimi żadnego niemáłz Chrześcianiná SkarŻyw 328, 328, [407].

W połączeniach szeregowych (3): A co mię iufz od ciebie/ odkupicielu moy odstráfzyć y oddzielić może [...] izali vćifk iáki/ y nędzá? izáli głod y nagość? izali iáka niebefpieczność? izali iákie przenaśladowanie? izali miecz y śmierć? *SkarŻyw* 82, 206, 268; [*WujPosN* 1584 II 259 (*Linde s.v. przenaśladować*)].

Zwroty: »przenaśladowanie cierpieć« [*w tym: od kogo (1)*] [*szyk zmienny*] (4): *MurzHist* E4; *GliczKsiąż* O7v; Tym czałem oni Bifkupi ktorzy przy S. Chryzostomie łtali/ ćierpiąc od przeciwnych onych Bifkupow przenaśladowanie: do Rzymfkiey się łtolice vćiekli *SkarŻyw* 89; Pozdrowćie wřzytki święte. pozdравиіаą was bráćia ktorzy známi przenaśladowanie ćierpią. *SkarŻyw* 329.

»mieć przenaśladowanie« (1): Bo kościół Boży miał ząwždy ná tym świecie mieć przenaśladowanie/ vćifki/ y nędze: áby do niebá y wieczney oyczyzny telknił. *SkarŻyw* 268.

»przenaśladowanie podnieść, puścić, wzburzyć, wzruszyć [*na kogo*]« [*szyk zmienny*] (1:1:1:1): áleś y czału pokoiu/ wielgie przenaśladowanie ná Bogá y kościół iego podniołł. *SkarŻyw* 90, 187, 300, 392.

Wyrażenia: »przenaśladowanie chrześcijańskie, chrześcijan (a. krześcijanow)« (2:2): *KromRozm I* M4; Zá iey czałow przyiáchał do Cezaryey ná przenaśladowanie Chrześciańfkie/ Stárołtá Saprycyus *SkarŻyw* 124, 402, 443.

»przenaśladowanie kościelne« (1): Przenaśladowanie kościelne kościół mnoży. *SkarŻyw* 536 *marg.*

»okrutne przenaśladowanie« (1): A gdy náłtáło ono okrutne przenaśladowanie Dyoklecyaná/ y Máximianá/ kościelną y poľpolitą nędzą záfráłowáne/ one pánienki za rádá łtárszey łwey Bázylifcy/ prośiły Pána Bogá y łwego oblubieńcá Iezufa/ áby ie do krolełtwá łwego wziąć raczył. *SkarŻyw* 178.

»przenaśladowanie prawdy« (1): Co iedno zbawiciél náłz tu abo indzie wiele kroć/ o przenaśladowaniu práwdy i tych ktorzy iei łczérze nauczaia abo ia mocnie dźierzą powiedac ráczy *MurzNT* 46.

Szeregi: »męczeństwo i przenaśladowanie« (1): iłz Stolicá Cárogrocka w wielkim pokoju Chrześciańfkim iuż po wřzytkim Pogánfkim przenaśladowaniu vrodzona/ y wielkimi dobry łwieckimi od Konłtántyná vbogácona/ z proznowania pułtą być bárzo poczęłá/ y niepołłufzną á nie łpokoyną/ żadnego męczeńłtwá y przenaśladowania dla Chryłtuła nie łkołztowawłzy. *SkarJedn* 390. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»przenaśladowanie i morderstwo« (1): Z przodku łtárał łye [*czart*] o to yáwnye przez żydy y pogány wřfelákim przenaśladowaniem y morderłtwem krzełćiańow/ áby wyárę krzełćiańfką zniłłczył *KromRozm I* M4.

»przenaśladowanie i potwarz« (1): Ná ktorey iako wiele od Arryanow vćierpiał: w rozmaitych á iádowitych przenaśladowaniách [!] y potwarzách dla Kátholickiey prawdy: teraz się iufz pokaże *SkarŻyw* 389.

»ucisk i (a, abo) przenaśladowanie« = *tribulatio et persecutio PolAnt* [*szyk 2:1*] (3): *MurzNT Matth* 13/21; Nye rozumyem tu przenaśladowánya á vćifkow/ ktore popadáya vbodzy kápłani dla imyenyá páná á zbáwicyelá náłłego. *GliczKsiąż* O7v; *SkarŻyw* 408. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

3. Zadawanie bólu fizycznego, męczenie, bicie (1) :

Szereg: »bicie i przenaśladowanie« (1): Iefzcze fię dziwuię y bårzo mi to pięknie zåwoniåło w tym Swiętym: iłz fię kåmieni/ kiiow/ ran/ v tych ludzi nieboiał: á miłości fię/ y życżliwości ich boiał. Od bićia y przenaśladowånia nie vćiekł. á od przyiåżni ich vćiekał. *SkarŻyw* 238.

4. *Fålszywy zarzut, oszczerstwo* (1) : Insectatio, Criminatio, obtrectatio – Przenaśladowanie. *Calep* 542a.

Synonimy: 1. *gonienie, pogonia, pogoń, ściganie*; 2. *dręczenie, gnåbienie, męczenie, trapienie, uciskanie*; 3. *bicie, męczenie*.

Cf **PRZENAŚLADOWAĆ**, [**PRZENAŚLADOWSTWO**]

RS